EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 20. 10. 2020
COM(2020) 658 final

Odporúčanie

**ROZHODNUTIE RADY,**

**ktorým sa mení rozhodnutie Rady z 23. novembra 1998 o otázkach výmenných kurzov týkajúcich sa franku CFA a komorského franku (98/683/ES)**

# DÔVODOVÁ SPRÁVA

## 1. KONTEXT NÁVRHU

### • Dôvody a ciele návrhu

Francúzsko a štáty Západoafrickej hospodárskej a menovej únie (ďalej len „UEMOA“) sa v roku 2019 zapojili do diskusie o reforme svojej spolupráce v otázkach výmenných kurzov. Ich spolupráca v súčasnosti vychádza z dohody o spolupráci zo 4. decembra 1973 a súvisiacej dohody o zárukách, ktorá bola podpísaná v roku 1973 a upravená v rokoch 2005 a 2014. Účelom tejto reformy je pomôcť modernizovať UEMOA a uľahčiť jej postupné rozširovanie na ďalšie štáty Hospodárskeho spoločenstva západoafrických štátov (CEDEAO).

Výsledkom diskusií medzi Francúzskom a štátmi UEMOA o ich súčasnej spolupráci bol spoločný návrh reformy fungovania UEMOA. Reforma je založená na štyroch osiach. Po prvé, zmena názvu franku CFA na „ECO“ v priebehu roku 2020. Druhým cieľom je zrušiť povinnosť štátov UEMOA centralizovať devízové rezervy na účet francúzskej štátnej pokladnice. Po tretie, cieľ sa týka vystúpenia Francúzska z rozhodovacích orgánov v rámci orgánov UEMOA. Po štvrté, prebieha paralelné vytváranie dialógu medzi príslušnými orgánmi a zavádzanie mechanizmov dohľadu nad rizikami.

Aby mohla byť táto reforma konkrétnejšia, Francúzsko podpísalo so svojimi partnermi UEMOA 22. decembra 2019 novú dohodu o spolupráci, ktorá má po nadobudnutí platnosti nahradiť existujúcu dohodu zo 4. decembra 1973. K tejto novej dohode bude pripojená dohoda o zárukách, ktorá sa uzavrie s Centrálnou bankou západoafrických štátov (BCEAO). Treba poznamenať, že reforma sa nedotýka základných čŕt existujúcej spolupráce v otázkach výmenných kurzov medzi Francúzskom a štátmi UEMOA. Týka sa najmä zachovania konvertibility medzi eurom a frankom CFA pri pevnej parite s podporou neobmedzenej a bezpodmienečnej rozpočtovej záruky zo strany Francúzska.

Na existujúcu a budúcu dohodu o spolupráci medzi Francúzskom a štátmi UEMOA nemožno nazerať izolovane od práva Únie. Únia má od zavedenia eura výlučnú právomoc v otázkach menovej politiky a výmenných kurzov pre členské štáty, ktorých menou je euro. Francúzsko je členský štát, ktorého menou je od 1. januára 1999 euro. Podľa článku 2 ZFEÚ, ak zmluvy prenesú na Úniu výlučnú právomoc v určitej oblasti, len Únia môže vykonávať legislatívnu činnosť a prijímať právne záväzné akty. Členské štáty tak môžu urobiť len vtedy, ak ich na to splnomocní Únia. V súlade s článkom 109 ods. 3 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva Rada vo svojom rozhodnutí z 23. novembra 1998 (98/683/ES) splnomocnila Francúzsko, aby po nahradení francúzskeho franku eurom pokračovalo v súčasných dohodách týkajúcich sa otázok výmenných kurzov s UEMOA, CEMAC a Komorami. Hoci Francúzsko malo povolenie pokračovať v existujúcich dohodách, nemalo oprávnenie tieto dohody nahradiť novými. Platí to aj v prípade, ak by bol hlavný predmet a právny režim upravujúci spoluprácu v oblasti výmenných kurzov medzi Francúzskom a jeho partnermi z UEMOA, CEMAC a Komor podobný, t. j. zabezpečenie konvertibility medzi menami týchto subjektov a eurom s podporou rozpočtovej záruky francúzskeho štátu.

Rozhodnutie Rady z 23. novembra 1998 je potrebné zmeniť s cieľom zabezpečiť zlučiteľnosť s výlučnou právomocou podľa práva Únie a ponúknuť právnu istotu. Francúzsku to umožní uzavrieť novú dohodu o spolupráci, ktorá nahradí existujúcu dohodu zo 4. decembra 1973. Zároveň sa zabezpečí, aby Francúzska republika mohla s ostatnými africkými partnermi uzatvárať nové dohody, ktoré nahradia existujúce dohody. Okrem toho by sa malo aktualizovať niekoľko ďalších ustanovení uvedeného rozhodnutia Rady, ktorými sa upravuje

mechanizmus informácií a schvaľovania, aby sa ich uplatňovanie rozšírilo na všetky nové dohody s UEMOA alebo inými partnermi, ktorými sa nahrádzajú tie súčasné.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Je nepravdepodobné, že by tieto dohody mali významný vplyv na vykonávanie jednotnej menovej politiky a politiky výmenných kurzov eurozóny. Pri záruke konvertibility pre frank CFA a komorský frank sa vychádza z rozpočtového záväzku Francúzskej republiky. Hoci pre Francúzsko to znamená fiškálne riziko v prípade, že by UEMOA aktivovala túto záruku, nepovažuje sa za pravdepodobné, že by to malo významný vplyv na fiškálnu pozíciu Francúzska.

## 2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Právnym základom pre prijatie tohto odporúčania je článok 219 ods. 3 ZFEÚ (bývalý článok 109 ods. 3 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva). Zmluva o založení Európskeho spoločenstva bola použitá na prijatie rozhodnutia Rady z 23. novembra 1998 o otázkach výmenných kurzov týkajúcich sa franku CFA a komorského franku (98/683/ES). V článku 219 ods. 3 ZFEÚ sa stanovuje, že Rada na základe odporúčania Komisie a po konzultácii s ECB stanoví úpravy týkajúce sa prerokovania a uzatvárania dohôd týkajúcich sa otázok výmenných kurzov s jednou alebo viacerými tretími krajinami.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Zásada subsidiarity sa neuplatňuje, pretože táto záležitosť patrí do výlučnej právomoci Únie v menových otázkach a otázkach výmenných kurzov.

- **Proporcionalita**

Cieľom navrhovaného odporúčania pre rozhodnutie Rady je splnomocniť Francúzsko, aby s UEMOA uzavrelo novú dohodu o spolupráci, ktorá nahrádza existujúcu dohodu zo 4. decembra 1973. Takisto je cieľom zabezpečiť, aby Francúzska republika mohla s ostatnými africkými partnermi uzatvárať nové dohody, ktoré nahradia existujúce dohody. Okrem toho sa aktualizuje niekoľko ďalších ustanovení uvedeného rozhodnutia Rady, ktorými sa upravuje mechanizmus informácií a schvaľovania, aby sa ich uplatňovanie rozšírilo na všetky nové dohody s UEMOA alebo inými partnermi, ktorými sa nahrádzajú tie súčasné. Odporúčanie preto obsahuje cielené zmeny na zabezpečenie takéhoto splnomocnenia Francúzska, ktoré neprekračujú rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie vyššie uvedeného cieľa.

- **Výber nástroja**

Ak je potrebné prerokovať dohody týkajúce sa otázok menového režimu alebo režimu výmenných kurzov, v článku 219 ods. 3 ZFEÚ sa stanovuje, aby sa na určenie vhodných mechanizmov rokovania a uzatvárania takýchto dohôd použilo odporúčanie Komisie Rade.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Odporúčanie Komisie Rade obsahuje dva články.

Prvý článok obsahuje zmeny názvu a článkov 3, 4 a 5 rozhodnutia Rady z 23. novembra 1998.

Zmenou názvu a článku 3 uvedeného rozhodnutia sa zohľadňuje možný vývoj v budúcnosti, pokiaľ ide o premenovanie franku CFA a komorského franku. Z tohto dôvodu sa odkazy na

frank CFA nahrádzajú všeobecným pojmom mena príslušných menových únií. To isté sa vykonáva v prípade komorského franku so všeobecným odkazom na menu Komor.

Zmenami článkov 4 a 5 uvedeného rozhodnutia sa Francúzsku povoľuje nahradiť svoje existujúce dohody s UEMOA, CEMAC a Komormi novými dohodami týkajúcimi sa otázok výmenných kurzov a na všetky nové dohody sa vzťahujú rovnaké pravidlá týkajúce sa zapojenia príslušných orgánov Únie, ako sú existujúce pravidlá, aby sa zabezpečila kontinuita uplatniteľného mechanizmu informácií a schvaľovania, ktorý stanovila Rada v roku 1998.

Druhým článkom sa zaisťuje, aby rozhodnutie určené Francúzsku bolo uplatniteľné odo dňa oznámenia rozhodnutia Rady Francúzskej republike.

Odporúčanie

**ROZHODNUTIE RADY,**

**ktorým sa mení rozhodnutie Rady z 23. novembra 1998 o otázkach výmenných kurzov týkajúcich sa franku CFA a komorského franku (98/683/ES)**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 219 ods. 3,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskej centrálnej banky([1]),

keďže:

(1) Únia má výlučnú právomoc v menových otázkach a otázkach výmenných kurzov v členských štátoch, ktorých menou je euro. Ak zmluvy prenesú na Úniu výlučnú právomoc v určitej oblasti, môže legislatívnu činnosť vykonávať a prijímať právne záväzné akty len Únia, pričom členské štáty tak môžu urobiť len vtedy, ak ich na to Únia splnomocní.

(2) Podľa článku 219 ods. 3 zmluvy má Rada určiť vhodné mechanizmy rokovania a uzatvárania dohôd týkajúcich sa otázok menového režimu alebo režimu výmenných kurzov.

(3) Francúzsko uzatvorilo pred zavedením eura niekoľko dohôd s UEMOA (Union économique et monétaire ouest-africaine), CEMAC (Communauté économique et monétaire de l'Afrique Centrale) a Komormi, ktoré mali zaručiť konvertibilitu franku CFA a komorského franku na francúzsky frank pri pevnej parite([2]). Po nahradení francúzskeho franku eurom 1. januára 1999 Rada oprávnila Francúzsko k tomu, aby pokračovalo v existujúcich dohodách (ďalej len „súčasné dohody“) o otázkach výmenných kurzov s UEMOA, CEMAC a Komormi podľa rámca stanoveného v rozhodnutí Rady z 23. novembra 1998 (98/683/ES) („rozhodnutie Rady“)([3]).

(4) Francúzsko môže v súlade s článkami 4 a 5 rozhodnutia 98/683/ES rokovať o úpravách existujúcich dohôd a uzatvárať úpravy týchto dohôd, ktoré buď zachovajú, alebo zmenia povahu alebo rozsah pôsobnosti existujúcich dohôd.

---

1 […], Ú. v. EÚ, C XX/XX, D.M.R.

2 Convention de coopération monétaire du 23 novembre 1972 entre les États membres de la Banque des États de l'Afrique centrale (BEAC) et la République française, v znení zmien; Convention de compte d'opérations du 13 mars 1973 entre le ministre de l'Économie et des Finances de la République Française et le Président du Conseil de l'administration de la Banque des États de l'Afrique Centrale, v znení zmien; Accord de coopération du 4 décembre 1973 entre la République française et les Républiques membres de l'union monétaire ouest-africaine, v znení zmien; Convention de compte d'opérations du 4 décembre 1973 entre le ministre de l'Économie et des Finances de la République Française et le Président du conseil des ministres de l'Union monétaire ouest-africaine, v znení zmien; Accord de coopération monétaire du 23 novembre 1979 entre la République française et la République fédérale islamique des Comores, v znení zmien; Convention de compte d'opérations du 23 novembre 1979 entre le ministre de l'Économie et des Finances de la République Française et le ministre des Finances, de l'Économie et du Plan de la République fédérale des Comores, v znení zmien.

3 Ú. v. EÚ L 320, 28.11.1998, s. 58 – 59.

(5) Francúzsko a štáty UEMOA sú v procese nahradenia svojej existujúcej dohody zo 4. decembra 1973 novou dohodou o spolupráci o otázkach výmenných kurzov. Táto dohoda bola podpísaná 21. decembra 2019. Je k nej pripojená nová dohoda o zárukách, ktorá sa uzavrie s Centrálnou bankou štátov UEMOA. Francúzska vláda predložila 22. mája 2020 Národnému zhromaždeniu návrh zákona, ktorým sa ratifikuje nová dohoda o spolupráci.

(6) Na nahradenie existujúcich dohôd o otázkach výmenných kurzov medzi Francúzskom, UEMOA, CEMAC a Komormi, ako to v súčasnosti chcú dosiahnuť Francúzsko a UEMOA, sa nevzťahujú články 4 a 5 rozhodnutia 98/683/ES. Platí to aj v prípade, že povaha a rozsah pôsobnosti týchto nových dohôd o spolupráci zostanú nezmenené, konkrétne aby sa zabezpečila konvertibilita medzi eurom a menami UEMOA, CEMAC a Komor pri pevnej parite s podporou rozpočtového záväzku Francúzska.

(7) Francúzsko by malo mať právomoc nahradiť platné dohody s UEMOA, CEMAC a Komormi. V súlade s rozhodnutím Rady 98/683/ES by sa mali naďalej uplatňovať rôzne existujúce postupy, a to v závislosti od toho, či nahradenie ovplyvňuje alebo neovplyvňuje povahu alebo rozsah pôsobnosti týchto dohôd. V oboch prípadoch bude potrebné pred nahradením dohôd následnými dohodami zapojiť príslušné orgány Únie v súlade s existujúcim mechanizmom výmeny a schvaľovania informácií.

(8) Rozhodnutie 98/683/ES by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

*Článok 1*

Rozhodnutie 98/683/ES sa mení takto:

1. Názov sa nahrádza textom „Rozhodnutie Rady z 23. novembra 1998 o otázkach výmenných kurzov týkajúcich sa mien UEMOA, CEMAC a Komor (98/683/ES)“.

2. Články 3, 4 a 5 sa nahrádzajú takto:

„*Článok 3*

Príslušné francúzske orgány pravidelne informujú Komisiu, Európsku centrálnu banku a Hospodársky a finančný výbor o vykonávaní dohôd. Francúzske orgány informujú Hospodársky a finančný výbor pred zmenami parity medzi eurom a menami UEMOA, CEMAC alebo Komor.

*Článok 4*

Francúzsko môže rokovať o úpravách súčasných dohôd a uzatvárať úpravy týchto dohôd alebo ich nahradiť, pokiaľ sa nezmení povaha alebo rozsah pôsobnosti týchto dohôd. O týchto zmenách vopred informuje Komisiu, Európsku centrálnu banku a Hospodársky a finančný výbor.

*Článok 5*

Akékoľvek plány na zmenu povahy alebo rozsahu pôsobnosti týchto dohôd, či už prostredníctvom zmeny alebo nahradenia, predloží Francúzsko Komisii, Európskej

centrálnej banke a Hospodárskemu a finančnému výboru. Takéto plány si vyžadujú schválenie Radou na základe odporúčania Komisie a po konzultácii s Európskou centrálnou bankou.“

*Článok 2*

Toto rozhodnutie je určené Francúzskej republike.

V Bruseli

*Za Radu*
*predseda*